

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1. földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György könyvelő kezéhez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s gummiárú gyári raktára.

TELEFON 644.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZENBEN, KISTEMPLOM-BAZÁR.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehérnemű. Női divat és szőnyegáruház.

SZABOTT ÁRAK!! ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS!!

Menyasszonyi ékszerek

mélyen leszállított árakon szerezhetők most be a

Lötkovits Arthur és Társa
cégnél. Debreczen, Piac-u. 44. sz.

CSANAK JÓZSEF

FÜSZER-, CSEMEGE és BORKERESKEDÉSÉBEN minden áru első minőségben szerezhető be, valamint FRISS SONKA, THEA-VAJ, KORAI ZÖLDSÉGEK előnyös áron kaphatók.

Elegáns párisi kalapok

GOLDMARK

Szt.-Anna 3. sz. a. üzletében szerezhetők be.

Kérem a kirakatot megtekinteni, hol a legújabb divatu női kalapok láthatók.

Most jelent meg

Oláh Gábor: Szegény magyarok

remekműve, mely a magyar könyvpiac legnagyobb szenzációját képezi. — A két vastos kötet gyönyörű kiállításban minden könyvkereskedésben kapható.

Dr. SZTANKAY ABA

gyógyszerész készítményei nem értéktelen háziszerek, de tudományos alapon épült komoly gyógyszerek.

DEBRECZEN, Attila-tér.

Honthin tabletta bélhurut s hasmenés ellen világhírű s elfogadott gyógyszer, 1 doboz K 1.20

Eulaxans tabletta a legjobb és legkellemesebb székrekedés elleni gyógyszer 1 tubus K 1.20.

KAPHATÓ A „NÁDOR” GYÓGYSZERTÁRBAN.

FIGYELEM!

LANTOS CSIPKEÁRUHÁZÁBAN SAS-U. 4.

Tiszta selyem harisnya minden színben párja . . . 3 korona 50 fillér.

L' ORIGAN, LA GLOIRE SYLVIDIA, RÓZSA CENTIFOLIA

A LEGDIVATOSABB PARFÜMÖK

K · I · M · É · R · V · E

IS KAPHATÓK A

STERN KEFEGYAR

VÁROSI RAKTÁRÁBAN.

Vendéglős és kávék figyelmébe!

Allandó nagy raktár áll rendelkezésükre nálam Reserve, Casino, Talizmán és Törley pezsgőkiből.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében
Pénzügyi palota. Telefon 79. szám.

HALMÁGYI SÁMUEL

női divat nagyáruháza **DEBRECEN, PIAC-U. 32.**

Alapított 1893. évben. 000 Telefonszám 632.

Értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, miszerint tavaszi újdonságai: felöltők, kosztümök, bluzok és aljakban már megérkeztek. 0000 Ugyszintén

Óriási választék francia ruhák és pongyolákban. 0000 Costümök mérték utáni vállalata.

Szolid olcsó árak. 000 Előzékeny kiszolgálás.

Nagyobb vételek folytán legújabb divatu ~ gyapju szöveteket

férfi ruhára és legfinomabb női costüm szöveteket mesés olcsó árakban ajánlja

Domán és Kurz

posztó nagykereskedő. — Debreczen, Piac-utca 49. sz. Főpostával szemben.

Maradékok féláron. ++++ Maradékok féláron.

Dr. RÉVI NÁNDOR és Dr. FUCHS IGNÁC

ügyvédek irodájukat május 1-én a **Kereskedelmi és iparkamara bérházába** (Verbőczy-utca 2. szám, I-ső kapu, I-ső emelet) **helyezik át.**

Gyógyárúk, vegyszerek, gummiárúk, kötszerek, gazdasági és állatgyógyászati cikkek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
» különlegességek. «

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betétállomány nyolcmillió korona.

Érdekközösségben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltószámitolás, törlesztés és jelzálogkölcsönök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdai megbízások, hitellevelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruraktár, Safe-deposit (magánletét pénztár).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Nágyudvari takarékpénztár r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospércs.

Alkalmi nagyvásár!

a ROSE-féle

Általános Divat Áruházban

PIAC-U. 75. sz. alatt, a Linoleummal szemben.

~ **ELSŐRANGU LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!** ~

Uri és női fehéreneműek, harisnyák, keztük, nyakkendők, sport-kabatok fiú- és leányka ruhák, pongyolák, bluzok alsószoknyák, vászon és da, maszt árúk, gyermek patent harisnyák, turista ingek és számos kéz divatcikkek **el nem képezhető remek választékban.** Nyakkendő, harisnya és kötény különlegességek meglepő olcsón.

KEZTÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

**kesztyű, kötszer- és orvosi
műszertárában**

Piac-utca 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac- és Csapó-utca sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-helyiségbe a **BIKA-SZÁLLODÁVAL** szemben. ++++

MEGNYILT SZÁNTÓ „CHIK” DIVATHÁZA

Piac-utca 34. sz. alatt (a főposta mellett).

Állandó nagy raktár: Kosztümökben, pongyolákban, blusokban, ugyszintén: leány-, gyermekruha és felöltő különlegességekben.

Tisztelettel:

SZÁNTÓ CHIK DIVATHÁZA.

Külön mérték osztály. ~ Olcsó szabott árak.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

A házi orvosom fürdőre küldött s itt ismerkedtem meg a laphirdetések révén a „Friedrich Wilhelm“ biztosító egyik, akkor még kishivatalnoki sorban levő alkalmazottjával.

Összebarátkoztunk³ s gyakorta folytattunk beszélgetéseket a biztosításokról... Egyszer azután az én bőbeszédű ismerősöm feltette a kérdést:

— Hát voltaképen miért is nem biztosítja Ön magát?!

Hatalmasat dobbant a szívem. Már a nyelvemem lógott a válasz, hogy miképen gondolhatnék én a biztosításra, mikor beteg vagyok s a tüdővérszem épen csak hogy pár napja szünetel?! De egy nagyot nyeltem s elhallgattam a választ. Soha sem fogom elfelejteni az ezután következő éjszakát s az ezután következő napokat... A lelkiismeretem háborgott, de azért rászántam magamat, hogy olyan fogok elkövetni, amilyen cselekedethez soha az életben nem folyamodtam még eddig. Hogy ugyanis *csalni fogok*.

Megcsalom a biztosító intézetet. Bebiztosítom magamat, én, aki itt taposom a sirom szélét.

Nem tudom, az én biztosító barátom sejtette-e valamit az én lelkitusámról, nem-e? Vagy talán csak a biztosítás után járó jutalékok foglalkoztatták-e az elméjét. Elég az hozzá, hogy felvettem előtte a kérdést. Előbb csak puhatolózva:

— Vajjon bebiztosítanának-e engemet?

— Az az ottani orvostól függ, felelte társam s elmondta, hogy mely kérdésekről kell beszámolnom. Ezek közt persze nagyon izgatott, hogy a betegségemről is meg kell emlékezmem. Ezt észre is vette.

— Hát tudja, csak azokra kell felelnie, amikre emlékszik. Amiket elfelejtett, azok olyanok, már Hervé bűbájos *Lili*-je szerint is, mintha meg sem történtek volna. Így szólt és mosolygott.

Nem akarom soká huzni a dolgot s leírni, hogy milyen kétségbeejtő lelkitusák alatt vizsgáltattam meg magamat, inkább háromszorosan vállalva magamra a bárányhimlőt, csak hogy az akut jellegű tüdőcsucshurutért kárpótoljam a sántítva járó igazságot. Elég az hozzá, hogy nagyobb összegre megkötöttem a biztosítást. És vártam a tudók fokozatos rothadását és végül a halált.

E helyett első évben megszabadultam a Jäger alsóíngtól, a második évben 14 kilót hiztam s kezdtem orvosi rendeletre verzsínákat szívni. Tíz év múlva az orvos, épen mikor a 41-ik biztosítási nyugtát kellett kiváltanom, beszélt valamit, hogy a szívvelzsirosodás ellen ezt tegyem, azt tegyem. Hogy nagyon is sok a vérem!

És én csak váltogattam ki minden negyedévben a nyugtákat. A harmincadikat, amikor én azt hittem, hogy a harmadik után már halotti tort ülnek felettem az örökösök.

Végül is emberi számítások szerint a közel jövőben elérem a 20 esztendő. Hogy miképen történhetett ez így, magam is sokszor kérdezem. Mi segített a tüdőcsucshurutomon, nem tudom. Én csak azt tudom, hogy a tüdőcsucshurut és a „*Friedrich Wilhelm*“ biztosító segített hozzá a rendes élethez és nyugalombavonulásom után a biztos nyugalomhoz.

Pont.

BETELT A BŰN...

A Debreczeni Szemle számára írta *Andor Gyula*.

*Betelt a bűn, betelt az átok:
Nem tud hinni a föld fia.
Zord kétkedésből, tagadásból
Készül egy újabb biblia.*

*Erőtelen, kopott az Eszme,
Nincs tüze, ami lelkesítsen,
Van, ki mártír-keresztre vágyik:
De álpróféta, hamis isten.*

*A szentek már nem szentek többé,
És nem születnek Messiások.
Pedig elkelne újra Egy itt,
Aki megváltsa a világot.*

*Meguntuk rég a gyermekorból
Ránk testált altalómeséket.
Valóságot szó könyvből, gondból
A könyörtelen, durva élet.*

*Nem hisszük többé a csodákat.
S az istenek meséje ódon,
Hítelvesztetten, tehetetlen,
Ülnek a rozzant égi trónon.*

*S gyűlölködésben hull a vérünk,
S terjed köröttünk a sötétség.
Hogy új Golgothán haljon értünk,
Várjuk egy Krisztus születését!*

Szentenciák.

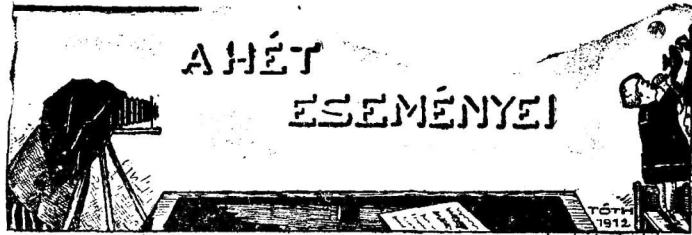
A Debreczeni Szemle számára írta *Dr. Liszt Nándor*.

Az egyéniség érvényesülése soha sincs helyhez kötve, a valamirevaló embert épen úgy észreveszik egy eldugott kis faluban, mint a nagy városok forgatagában, még lármás dobszó sem kell hozzá; az értékes egyéniség csendes és becsületes munkálkodásával annyi fényt sugároz maga köré, hogy embertársainak figyelme előbb-utóbb feléje fordul reklám nélkül is.

„Cogito ergo sum!“ aki gondolkozik, az él, de megfordítva nem mindig áll e tétel. A gondolkodást felkölteni, fejleszteni és nemesíteni trenninggel épp úgy lehet, mint sportolással az izmokat. Tanulás, sok olvasás, a látott, hallott és olvasott dolgok szellemi feldolgozása, megemésztése, megbírálása képezik az egészséges gondolkodás kritériumát. Miután szép és jó gondolatai nemcsak a nagy elméknek vannak, de a homokos-szikkalás talaj is teremhet szép virágokat, ne mulasszuk el soha lelkünknek szép, bár zsenge hajtásait, virágocskáit, sugárkáit összegyűjteni, hosszú évek multán egy dus lombozatu terebélyes fává nővik ki azok magokat.

Nem az az igazi ur, ki magát annak tartja, hanem aki mások által is önként annak tartatik. Ennek kiáltó ellentéte a mai társadalom igen sok korcs uri alakja: előkelő megjelenése, választékos ruházat, gonsosan vasalt nadrág, legalább is harminc koronás cipő, áttört selyemharisnya, havanna szivar, cimeres monogramm elől-hátul, jobbról-balról, ebédre, vacsorára, feketekávára, theára való önbejelentés, a párbajszabályoknak pontos ismerete, kétfogatu gummirádlison minélgyakoribb önszellőztetés és még Isten tudja mennyi más üres külső cafrang, minél

több soha kifizetésre nem kerülő szabókontó, kártya-adósság, váltó itt, váltó ott, mások tisztességes, nemes munkájának lekicsinylése, az édes semmittevés, no meg a minden értékesebb benső tartalom teljes hiánya — ez jellemzi a mai korcs uri alakját.

Szirmayné Mészáros Jusztin.

Égy bohém asszony halála.

Jól van az, hogy virágos április napsugaras időszakában tért meg egy művészi pályafutás vándorlásai után egykor nagyon szeretett gyermekei mellé. Szinte azt gondoljuk egy percre, hogy az ő halálának gyászpompáját emelendő borultak virágzásba az orgonák, gyöngyvirágok, melyeket úgy szeretett. Bársonyos „császárszakáll“, egyszerű „százszorszép“ azért nyitik, hogy az ő sirja virágtalan ne maradjon. Hiszen olyan nagyon szerette a virágokat, melyek apró ujjai alatt születtek. Életet tudott adni a festett rongynak s olyan élethűen tudta utánozni a természetet, hogy sokszor megbüvölten állottunk kiállításain egy-egy művirág rózsabokra mellett.

A virágoknak szentelte az életét s a művirágiparnak művészi színvonalra emelése az ő uttörő munkájához fűződik az országban.

Mint színésznőt soha sem láttam, — mondják nem az utolsó sorokban szolgálta a vidéki színészetet. Hanem annál többet az általa alkotott virágok közt, melyek a megtévesztésig olyanok voltak, mintha elevenek, törőlszakasztottak lettek volna.

Egy csapat urinőt kitanított ördögös művészkedésére az ország valamennyi nagyobb városában, egy csapat szegény leányt becsületes kenyérkereset-höz juttatott az ő eleven színű rózsáival, pipacsáival, violáival, buzavirágaival, melyeknek képviselője itt mosolyog most is az íróasztalom felett levő vázákon.

*

Mikor megismerte Debreczen, ugyancsak mozgalmos volt a Péterfia-utcai Dobray-ház. Igazi központja volt az ő uri hajléka az itteni színész-, művész- és író világnak. A tizenkétkaru gyertyatartókban vígan lobogtak a lángok, pazar fénnel árasztva el a bohém asztalt. A petróleum szagát nem szivelte, a gáztól félt s a gyertyamártóknak jobb kundschafftjuk nem volt ő nála. Egy-egy bohém mulatságon igazán eldalolhatta volna, hogy: Száz szál gyertyát égetek én.

És az ő hajlékának szívesen látott vendége volt minden bohém, borpincéjének tiszteletbeli pince-mestere Nyilassy Máttyás, sehol nem érezte jól magát, csak „Zsüszlén néni“-nél s a Londesz Elekek, Góth Sándorok, Rónaszéky Gusztiek, Mándokyék, a Krudy Gyulák, még a Csacska Locsarekné, a minden kómikák kómikája bizony sok zajos éjszakákat kacagtak végig. Jelen sorok betűvetőjének szénfekete fűrtjeit se puderezte be a halántékok táján még akkor a Sors.

*

Budapestre hívták meg tanárnőnek. Biztos elő-

kelő pozícióba, jómódba a felsőbb ipariskolához. Wlassich Gyula miniszter iránta való nagyrabecsülésének az eredménye volt ez.

És mégis visszavágyott Debreczenbe és csak nem tudta elfelejteni az akácvirágos Kossuth-utcai temetőt, ahol bálványozásig szeretett Ilonka leánya feküdt.

Minden évben meglátogatta, pontosan kisasszony napján.

Tavaly utoljára. Most, mikor a lábát amputálták, megírta ez irást karmoló íródeákjának:

— Az idei Ilonka napon már te látogass meg engemet, ott Ilonkám mellett.

És beteljesedett, amit az ő „Ó Szent Felsege, a jó Isten“ reá mért. Hogy ez az egyetlen Isten, adjon ő kegyelmének megérdemelt csendes nyugodalmat... Laudetur!... Szatyj.

*

— Az első hírlapi helyreigazítás itt Debreczenben is megszületett. És el lehet mondani, hogy a vajudó hegyek egeret szültek s mégsem olyan veszedelmes ez az „uj sajtó törvény“, mint amilyen feketének festik egyesek az ördögöt. Hiába a mi független magyar bíróságunk ezután sem fog ujságíró vérel táplálkozni, hanem igazságot osztogat, úgy, amint Justicia érdekei diktálják. Az első helyreigazítási pörben az ujságírókat felmentették a kihágás alól s igazságot adtak neki, amilyen mértékben igazságot írt. Kilencvenkilenc percentben. Mert egy percentet még az ujságíróknak is joga van tévedni és pedig a legjobbhiszeműség védelme alatt.

*

(!) **Messze a Nagyerdőn...** Eleven, friss lombok bontogatják apró kis levélkéiket a Nagyerdőn, a természet már megkezdte pompázatos bevonulását. A levegő áramlásában, a nyers rügyek kesernyésen édes illatában már ott hullámszik, árad felénk a tavasz, a tavasz!... Ilyenkor érezzük leginkább, milyen kedves nekünk a Nagyerdő. És ezentul a természeti szépségek e ligete még kedvesebb, drágább lesz nekünk. Eddig lelkünk üdült fel benne, ezentul szegény, sorvadt, ványadt testek fogják keresni és megtalálni benne gyógyulásukat. Már kivillan a szegény tüdőbetegek gyógyítóházának, az Augusztia-szanasztoriumnak piros fedele a halaványzöld lombok közül. Ugy villog ott a tavaszi sugárzásban, mint holdog reménységek levegőben sikló vörös hajója, amely az egészség révébe visz. Hány beteg embertársunk fog sovárogni gondolni az új, egészséges élet e jöreménység fokára. Legyünk büszkéek ez alkotásunkra. Ékesen beszél az Debreczen magas kultúrtörökvéseiről. — Vasárnap, e hónap 26-án a József kir. herceg Szanasztorium-Egyesület debreceni fiókjá tartja a vármegye-házán alakuló közgyűlését. A szervezendő egyesület lesz a szanasztorium társadalmi ellenőre, felügyelő szervezete. Üdvözljük az új fiókot s kívánjunk részére sikeres és áldásos működést.

*

× **Balra menj!** Budapestten hangzott el a művelt magyar sétálásra szóló felhívás és csodálatosképpen Debreczenben talán a legtöbbet tanultak belőle. Ime a Kolumbusz-tojásnak megismétlődése. Eddig senkinek se jutott eszébe, hogy kitanítson bennünket arra, hogy miképpen is kell célszerűen sétálni. A legutóbbi vasárnap esti korzón igazán gyönyörűség volt nézni azt a mintaszerű rendet, mely kiküszöbölt a járdáról minden torlódást. Boda főkapitány Budapestnek szólott, de a legkészségesebben Debreczen jóizlésű közönsége értett róla.

+ **Irtózatossá pusztított** a héten Debreczenben. Két milliónyi érték lett a lángok martaléka. Nem a véletlenség, nem a szándékosság szülte a tüzet, hanem az emberi gyarlóságok egyik legszánalmasabbja a *smucigság*. Azért irunk idegenszavát, mert a *fukarság* nem felel meg a fogalomnak. Vas szekrény helyett faszekrény állott a munkások ruhatermében. Valaki 100 koronát spórolt a Máv.-nak s a vasutak magyar intézménye két milliót fizetett rá a takarékosagra. Mert mi mindég a tintán, pennán és itatóspapíron spórolunk, ellenben milliókat dobálunk ki az ablakon. És ezt részben nagy számságnak nevezik, részben magyar hivatalos adminisztráció a neve.

— **Bookmaker iroda Debreczenben.** A 23 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő Horner budapesti cég fiókirodát nyitott városunkban. A bookmaker irodahelyisége, Piac-utca 41. szám alatt, a Lusztig-féle házban van s működését már megkezdte. Elfogad az összes bel- és külföldi versenyekre startfogadásokat és a főbb versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmazott fogadások köthetők, Double és Triple eventek stb. A hézagpótló intézmény élén Horner Arthur áll, aki kiváló szakember s emellett teljes garanciát nyújt a vállalat elsőrangúsága mellett a debreczeni sportbarátoknak. — Telefon 10—11.

*
Janatka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe a Szoboszlói-uton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telefon-telep 10—46.)

SZINHÁZ.

Mária Antónia.

— Szomory Emil drámája. —

Szomory Emil artistikusan finom nyelvezete a héten bemutatott forradalmi-dráma legnagyobb jó tulajdonsága. Szinte jól esett hallanunk ezt a kifogástalan irodalmi nyelvet, féltehetségek színpad-börzianerek erőszakos közhelyei, mondvacsinált szóvirágai, a természetést pótló nagyon is keresett keresetlenségei helyett.

Maga a darab nem egyéb, mint a francia forradalom egyes jeleneteinek dramatiszálás. Carlyle híres hármaskönyvének egész fejezetei vannak dramatizálva s egyetlen kitalálása a darabnak Miomendre gárdatiszt szerepeltetése. Miomendre nem költött személy, rajongó lovagja is volt a királynénak, de a drámába való beállítására nem felel meg a történelmi tényeknek. (A versaillesi betörés után külföldre menekült.) Szomory végig szerepelteti a drámában s a darab végső jelenetében elhangzó szerelmi vallomása után Antónia alakja még csak főnségesebb lesz királynői magatartásával, minden földi salaktól megtisztult hitvesi és anyai érényeiben.

Az osztrák kritika „szolgái”-nak tartotta Szomorynak a történelmi tényekhez való szigorú ragaszkodását, nekünk éppen ezzel a nagy lelkiismeretességével imponál. És megérteti velünk XVI. Lajos magatartását. Minden habozása a jóhiszemű ember érényévé válik az előtt, aki a szerencsétlen király jellemét közelebbről vizsgálja. Abban a világban, ahol ő élt, másképen mint ő, csak a gyáva gondolkozhatott.

A darab színszerűsége ellen semmi kifogás nem tehető, ellenben ez a dráma csak erősen szervezett

személyzettel és fényes kilállítás mellett érvényesülhet. Akkor is csak kiváló gondos alakítások által.

Nálunk csupán Halassy Mariska Antónia állott magas és minden ízében művészi színvonalon. Ezt a hatalmas történelmi alakot nem elég megismerni, szeretni is kell az ő megrázó tragikumában. Két ellentétes világnézet ütköző pontjában az egyik eszmét képviseli ő, ép olyan főnségesen, mint a másik a francia patriotizmust. Ennél az osztrák főhercegnél nagyobb emberi s kifejezetten asszony-hőse nincs a világtörténelemnek. És Halassy Mariska művészete ezt az állítást érvényesítette is. Ennek a színpadra termett csupa ideg s csupa erő színésznőnek Antónia oda illene az ország legelső müntézetének színpadjára is. Ez az alakítása sokkalta tökéletesebb, mint a Sasfiók-beli szereplése. Teljes kerek, harmónikus egészen olyan artistikus, mint minden klasszikus müalkotás.

Hajdan, a magyar színészet virágkorában egy ilyen művészi siker egyszersmind művészi karrier is volt. A Paulayok már az első ujsághirre itt termettek volna Debreczenben s nem is tértek volna vissza a fővárosba Halassy Mariska nélkül.

Sz. Z.

*
Huszár Károly a Népopera egyik színes, meleg-hangu baritonistája most két éve játszott nálunk Tom Migglet (Leányvásár) Szendrey aradi társulatának együttes vendégszereplése alkalmából. Akkor megjósoltuk, hogy nem sok cipellőt fog elkoptatni a vidéki „deszká”-kon. És tényleg a főváros egyik énekes színházának lett azóta tagja. Két év óta a finom aradi stílust a fővárosi artistikus millió patinája vonta be. Most is a Leányvásárban debütírozott, pénteken pedig a Kis gróf címszerepében aratott megérdemelt, szép művészi sikereket.

A vörös szegfü.

Rábay Rudolf gróf, közmunkaügyi miniszter	— — — — —	Fehér Gyula
Litovszky Béla, báró miniszteri tanácsos	— — — — —	Kassay Károly
Marietta, felesége	— — — — —	Halassy Mariska
Klemert, társalkodónő	— — — — —	Halassyné S. Etel
Gyüre József	— — — — —	Nagy István
Ugárdy. rendőrtanácsos	— — — — —	Madas Sándor
Jolán	— — — — —	Páyer Margit

I. Litovszky Béla miniszteri tanácsos nem a legjobb anyagi viszonyok között él feleségével, Mariettával, aki pedig szép hozományjal ment nőül hozzá. A zavarokból mindig Rábay miniszter segíti ki, viszont Litovszky annak fejében nem idegenkedik attól, hogy Rábay a feleségének udvaroljon. Rábay erősen ostromolja Mariettát, akinek sejtelve sincs róla, hogy Rábay a férje tudtával jár fel hozzá azokban az órákban, amikor nincs otthon. Mikor azonban egyszer a férj betoppan és Rábayt minden meglepetés nélkül köszönti, feleszmél az asszony és egy nagy jelenetben megbizonyosodik róla, hogy Rábay vizitjeiről férje nemcsak tudott, hanem elő is segítette azokat. Epen udvari bála készülődnek, amelyhez a férj egy gyönyörű diadémot hoz feleségének. Marietta földhöz csapja a diadémot, — nem kell neki és hogy megvetését férje és Rábay iránt még jobban demonstrálja, a három ruha közül, melyet a szabónő hoz, sem férje, sem Rábay izlése szerint nem választ, hanem a legcsunyábbat választja, amelyik a fodrásznak tetszik. A fodrász pedig, aki titokban és teljesen reménytelenül imádjá Mariettát, hozzálát a fésüléshez.

II. A kormány a sajtótörvény tervezetén dolgozik, amely a munkások jogait alaposan megnyirbálja. Ha

ez a törvény keresztülmegy, a munkásság tönkre van téve. A fodrász — Gyüre József — tagja annak a tiztagu bizottságnak, amely minden áron meg akarja akadályozni a törvény keresztülvitelét. Gyüre egy óvatlan pillanatban ellopja a törvény tervezetét, amely a miniszter széljegyzeteivel együtt megjelenik a Népszava című lapban. A tervezet kipattanása óriási konsternációt kelt és megindul a nyomozás; ki lopta el az aktát. A nyomozás szálai Merrietta-hoz vezetnek, mert az ő kulcsa nyitja a kazettát, melyben az iratok voltak. Mikor Marietta megtudja, hogy a kulcsot Gyüre lopta el tőle, magára vállalja a lopást, egyrészt hogy Gyürét — aki imponál neki — megmentse, másrészt azt hiszi, hogy neki, a tanácsos feleségének, úgy sem lehet baja. Viszont Litovszky mikor megtudja, hogy Gyüre a „tizek“ tagja, ráparancsol a feleségére, hogy tudja meg tőle a szocialisták tervét a törvényhozók ellen. Marietta kiveszi a titkot Gyüréből és angolul megtelefonálja férjének, viszont amiért ez olyan aljas eszközül használta őt, bosszúból a fodrász karjaiba veti magát.

III. Gyüre megtudja, hogy Marietta árulta őt el a rendőrség éppen akkor verte szét a tömeget és hiúsította meg a munkások terveit, mikor Marietta a szeretője lett. Rárivall Mariettára, meg akarja fojtani, de Litovszky közbelép és megakadályozza a gyilkosságot. Gyüre egymaga megy a halálba.

Éva.

Flaubert Oktáv, gyártulajdonos	— — —	Oláh Gyula
Millefleur Dagobert	— — —	Szalay Gyula
Paquette Pepita Desirée (pipszi)	— — —	Borbély Lili
Larousse Bernát, művezető a gyárban	— — —	Madas István
Éva	— — —	Nagy Aranka
Voisin, főkönyvelő	— — —	Rónai István
Prunelles, könyvelő	— — —	Kassay Károly
Jack, öreg szolga	— — —	Arday Árpád
Freddy	— — —	Sz. Nagy Imre

Éva munkásleány Flauber gyárában. A fiatal Flauber hazatér Párisból, hogy átvegye az üzemet, a komoly munkához azonban egyelőre semmi hajlandósága. A párisi vig napokat nem tudja feledni, folytatja tehát előbbi léha életét, amiben párisi barátai, nevezetesen Dagobert s barátnői, főleg Pipszi és a könyvelője, Prunelles is segítik. Meglátja azonban Évát, beleszeret és az egyszerű, naiv munkásleány döntő hatással van életére. Flauber estélyt rendez kastélyában, ahol párisi mintára folyik a pezsgő és féktelen dőzsölés ver tanyát. Ebbe a miljöbe vetődik be Éva, akit a ragyogás, a mámor és a szerelem magukkal ragadnak. A munkások azonban éjnek idején berontanak a kastélyba és visszakövetelik Évát maguknak. A kritikus pillanatban Flauber kijelenti, hogy Évához nincsen joguk, mert Éva a menyasszonya. Flauber azután a harmadik felvonásban állja is a szavát, az ellentétek elsimulnak a gyáros és munkásai között, az üzem megindul. Éva, az egyszerű munkásleány a fiatal gyáros felesége lesz.

Timár Liza.

Timár	Fehér Gyula
Timárné	H. Serfözy Etel
Timár Liza	Halassy Mariska
A házi orvos	Nagy Sándor
Capriera Sebestyén gróf, nyug. tábornok	Madas István
Capriera grófné	Uti Gizella
Capriera Kunó gróf, ulánus főhadnagy	Vándory Géza
A konzul	Bálint Béla
A konzulné	Payer Margit
A házi káplán	Juhai József
A nagypapa	Szalay Gyule
A házi ügyvéd	Rónai Imre
Ronn S. Tivadar	Kormos Ferenc
Próba mamzel	Jávör Gizi

Timár Liza apja gazdag bankár. A Timár Liza anyjának, mint fiatal asszonynak erősen kurizált egy gróf s a fellengzős leány egyszer azt hallotta itt is, ott is, hogy ő neki nem is az öreg Timár az édes apja, hanem voltaképpen az a gróf, aki az anyjának kurizált. Ezt a feltevését csak megerősítette az édes anyjának különös, kétértelmű viselkedése a pletykával szemben. Egy katonatiszt felesége akar lenni. Közben azonban az apja tönkre megy. A katonatisztnek pedig pénz nélkül nem kell Timár Liza. Mikor végül napnál világosabban kiderül, hogy ő igenis az öreg Timár leánya és semmiféle grófi vér nem csörgedezik az ereiben, férjhez megy ahhoz a fiatal orvoshoz, aki mindenkor szeretettel vette körül, aki türelmes várakozással óvta Lizát az élet sok bajaitól.

Szibill.

Szibill	Nagy Aranka
Pawlova	V. Markus Angéla
Sarah	Borbély Lili
Konstantin	Oláh Gyula
Poire	Szalay Gyula
A kormányzó	Kassay Károly
Petroff	Sz. Nagy Imre
Boresakov	Madas István
Ór	Juhász József

Elismert legszebb uridivat ujdonságok

Ita és borsalino kalapok

FRANK TESTVÉREKNÉL

DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

Telefonszám 7-49.

Szibill francia énekesnő, aki Poire nevű impressáriójával és annak nejevel, Sarah-val, oroszországi hangversenykörútján Tómskba érkezett és ott szintén Tómskba várt Anna Pawlova nagyhercegnő gyanánt szerepel, mert csak így mentheti meg kedvesét, Petroff testőrhadnagyot, aki Moszkvából az ezredétől Szibill után szökött. Az ál-nagyhercegnő a tisztelefőre rendezett bálon fogadja a kormányzó és a hatóságok hódolatát, — de váratlanul megerkezik Konstantin nagyherceg, Anna Pawlova férje, s mikor szembe kerül Szibilllel, nem leplezi le a csalást, hanem szívesen veszi a kínálkozó kalandot és hevesen udvarolni kezd a szép asszonynak. Még fokozódik a bonyodalom, mert az igazi nagyhercegnő is megjelenik — ő viszont Szibillnek adja át magát és Petroffot arra kényszeríti, hogy ez neki udvaroljon. A két szerelmes pár féltékeny lesz kölcsönösen. A nagyherceg egyedül marad Petroffal és mint-hogy nem tűrheti, hogy a játékot a végetekig folytassák, megállapodik vele, hogy a nagyherceg fog a nagyhercegné lakosztályába menni Petroff helyett, míg Petroff Szibillt fogja felkeresni. A nagyhercegi pár kibékül, míg Szibill a megkegyelmezett Petroff felesége lesz. Poire és Sarah természetesen szintén békésen élhetik tovább házasságukat.

APOLLO

MOZGÓ SZÍNHÁZ.

Szombaton, április 25. és
Vasárnap, április hó 26-án

Fedák Sari

felleptevel

~ Rablélek.

Minden előadásón Tirury Elemér, a debreceni városi színház v. kedvéne művésze személyesen konferál.

A legjobb, mert fűszeres, színdús, izletes és olcsó, volt és marad a „Valódi“ : Franck's kávépótlék.

mg spa I Y 6070, 8:18 I. V.

Ifju és szép lesz Ön is, ha a Z E N I D I J E

eredeti keleti arccermet és szappant használja. Próbategely 80 fillér, Kettő-tégely K 1.60, nagy aranytégely K 2.40, szappan K 1, mosópor K 1.50, puder (fehér, rózsás, és érme) & 2 K. Fleur de Roses „Zaidije“ (3 K), egy teljesen ártatlan piros-színű rózsafesték, amelyet kiválóan használhatnak sápadt arcú nők. **Énysé**, hogy az arc mesterséges színt el nem árulja. — Kapható minden gyógyszertárban, drogeria és illatszertárban. Sokszorosan kitüntetés. **Ülőzattól óva intünk. Egyedüli előállító: Parfümerie Orientale „Zaidije“ G. Proche Brecku Bosznia. Főraktár a Török Gyógyszertárban Budapest.**

Az Arany Bika gőz- és kádfürdő május hó 3-án, azaz vasárnap megnyílik.

Pazar berendezésű fürdő Debreczen város központjában. Bejarat József kir. herceg-utca felől. E nagyfontosságú közegészségi intézmény létesítésével Debreczen város és Hajdu megye közönségének régi óhaja teljesült. A fürdő a legmodernebb berendezésekkel van felszerelve, közisztasági és kényelmi tekintetben a világvárosok ily nemű intézményével vetekedik.

Az Arany Bika gőzfürdőjét Glück Sándor személyes felügyelete alatt vezeti, akinek a legfőbb gondja, hogy a közönség igényeit a legnagyobb mértékben kielégtse és a legpontosabb, legelőzékenyebb kiszolgálásban, figyelemben részesítse.

A fürdő a közönség rendelkezésére áll: reggel 5 és fél órától este 7 és fél óráig és pedig a gőzfürdő urak részére minden nap délelőtt 5 és fél órától déli 12 óráig; — a gőzfürdő hölgyek részére ünnep- és vasárnap kivételével minden délután 2 órától 5 óráig.

5 órától 7 és fél óráig urak részére hideg zuhany.

I. és II. osztályu kádfürdők, hölgyek és urak osztálya egymástól teljesen elkülönítve, egész nap rendelkezésre áll a nagyérdemű közönség részére. Amidőn az új gőz- és kádfürdő megnyitását a nagy érdemű közönségnek bejelentem egyben jóakaratu támogatást kérve, kiváló tisztelettel

Glück Sándor.

Müller H. fia

magyar királyi államvasutak szállítója.

Elvállal költözködéseket helyben és vidéken felelősség mellett.

Werner Sándor uridivat üzlete megnyílt!

Szolid, szabott árak!

Piac-u. 55.

DEBRECZENBEN, Hungária-kávéház mellett.

Állandó nagy raktár: bel- és külföldi divatos kalapokban, kitűnő minőségű fehéreneműekben, valamint szebbnél szebb nyakkendő-ujdonságok és minden más férfidivatcikk nagy választékban.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Ne tessék elfogadni Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség. Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

☛ Kapható Debreczenben: STERN ÁRMIN KEFEÜZLETÉBEN